

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXII. ut vulgo fertur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

42
Genbr. in
Celsam.
De vit Ori-
gen. cap. 6.

nebrardus contendebat, ut apparebit ex sequentibus. Item paulo superius, *ως ορασις εστι*, A
inquit, *αλλοις αρεσιμα εστι τι πατρων δεξ τε λογη γρηγοριαν, τε αριον πνευμα παντων εη πριω-*
προν, & δεξ παντων ηη υιο τε πατρων δεξ χειρου γρηγοριαν & pag. 58. Tomi ejusdem: *ταυτα*
δι εστι πολυ ελημεν σταφειρον ιδιη βαλμεριος πος, ει παντα δι αυτη ερηθη, η τε πνευμα δεξ τε
λογου ερηθη.

Hier. Epist.
59. cap. 1.

XXII. Atque hoc crimen magna contentione in Origene damnat Hieronymus, cre-
didisse ipsum dicens, *Christum Filium Dei non natum esse, sed factum*, atque idem de Spiritu
sancto decrevisse. Similiter Epiphanius Har. 64. cap. 4. *εν της υσιος τε πατρων τετων (υιον)*
ειρηνην. *Ειρον δε αυτη ειναι δεξ τε πατρων τετων υιον αυτων ερηθη λογη*. Ex substantia Patris eum
(Filium) esse arbitratus (Origenes) sed nihilominus creatum. Vult autem quasi per gratiam Filium
ipsum appellatum dicere. & cap. 5. *φασκεσθαι τον υιον τε δευ αλισμα εδομασεν, η δεο της δεξ του*
υιος πατρων γενος οη η, τε πνευμα τε αριον κησεν ερηθηστω. Apertissime Filium Dei creaturam esse
asserentem, & ab hac in Filium audacia nosce & pro re creata Spiritum sanctum habuisse: & cap. 8.
οπατη η εη πολλοις τιποις δεξ ηυτων η μονοθητη διον απυλασεουτα η η πατρων διωτηος τε ηη
υσιος, διου τε η, τε πνευμα τε αριον, του τε γενου τε ηυτων διον ερηθηστω υιου, σαφεις εστιν οη υιου
ειρηνην. Quotiam autem in multis locis invenimus eum *Unigenitum Deum segregantem a Patris divi-*
nitatis & substantia simul vero & Spiritum sanctum idcirco eum productum Deum dixisse liquet, quia
creatum esse decernit. Iustinianus in Epist. ad Menam dixisse Adamantium asserit, *οη ο υιος,*
η τε αριον πνευμα ετισμα ειναι, & οπα ημερις ισμεν αρεξ η υιον, πυδ ο υιος εστι αρεξ η πατρων. Fi-
lium & Spiritum sanctum res esse creatas, quodque nos sumus ad Filium id Filium esse ad Patrem. Pho-
tius Cod. 58. scribit Origenem docuisse in 1. *αρεξ αρηων, η ηυ υιον υιο η πατρων ταυτην δεξ, τε*
ει πνευμα υιο η υιο. Filium esse a Patre factum, Spiritum sanctum a Filio. Quibus assentiuntur
Augustinus, Cedrenus, Suidas, Zonaras, & Nicetas.

Rufin. de
adul. libr.
Orig.

XXIII. Si quæ tamen culpam hanc extenuare possunt, colligamus. Rufinus hujus hæ-
refeos virus libris Origenis aliena manu affusum existimabat: *Nunquid*, inquit, *in eodem*
opere ejusdem libri, interdum ut diximus, statim in consequenti capitulo oblitus sui esse potuit? verbi
caussa, ut qui superius dixerat nusquam invenit in omni Scriptura ubi Spiritus sanctus factus vel creatus
esse diceretur, continuo subiceret inter ceteras creaturas factum esse Spiritum sanctum & Similia regerit
Genebrardus. Didymus vero non eximia solum eruditionis homo, sed orthodoxæ etiam
fidei, scripta quidem ab Origene non negat quæ objici solent, sed in malam partem secti as-
ferit à malevolis, quæ recta poterant interpretatione defendi. Id priusquam aggredimur D

Genbr. in
Celsam.
De vit Ori-
gen. cap. 6.

facere, afferemus Origenis testimonia quædam, Catholica doctrina satis consentanea. Fi-
lium creatorem appellat libr. 7. in Epist. ad Rom. & à rebus creatis discrete secernit: *Nihil*
est, inquit, visibile, sive invisibile creatura, quod Filio possit adequari: nullo enim pacto Creatori suo
creatura potest conferri: & si Creator ipse donatus est nobis, quomodo non cum ipso creatura nobis dabitur?
& in Anacephaloxi libri 4. *αρεξ αρηων*: *Non enim dicimus, sicut Hæretici putant, Patris aliquam*
substantiam Dei in Filium versam, aut ex nullis subsistentibus Filium procreatum à Patre, idest extra
substantiam suam, ut fuerit aliquando quando non fuerit, sed abscisso omni sensu corporeo, ex invisibili
& incorporeo Verbum & Sapientiam genitam dicimus, absque ulla corporali passione, velut si voluntas
procedat è mente. Locum hunc capite 18. repetit Auctor libelli De Deitate & Incarnatione
Verbi ad Ianuarium, qui habetur in fine Tomi quarti Augustini. Atque hæc verba: Aut ex
nullis subsistentibus Filium procreatum à Patre, idest extra substantiam suam, ut fuerit aliquando quando
non fuerit, nemo non videt vel à Rufino fuisse interpretationi inexta, vel ab aliis Rufino
antiquioribus Græco ipsi contextui infarta contra Arium, quem Sozomenus ait αρεξ πατρων
παρ υιου ηη ερηθηστω ταλμηστω εη ουα υιοα δεσφαιαδεξ, η υιον η δεξ δε ουα υιου γρηγοριαν, η
ειναι ποτη οη οη λεω. Primum in Ecclesiâ ausum esse dicere, quod nemo ante illum dixerat, Filium scilicet
Dei ex non extantibus extitisse, & fuisse aliquando cum nondam esset. Disertissima etiam hæc de
sancto Spiritu è libr. 1. *αρεξ αρηων*, cap. 3. Veruntamen usque ad presens nullum sermonem in Scri-
pturis sanctis invenire potuimus per quem Spiritus sanctus factura esse, vel creatura diceretur, ne eo qui-
dem modo quo de Sapientia referre Salomonem supra edocimus, vel quo de veritate, vel Verbo, aliisque appel-
lationibus Filij Dei intelligenda esse tractavimus. Atque hæc quidem è Rufiniani Interpretatio-
nibus deprompta testimonia, ut minus valida præmissimus, velut leviorum quamdam arma-
turam. Sed jam cominus signa conferamus.

Soz. men.
lib. 1. cap. 5.

Aliquot attulimus locos, quibus in creaturarum rerum censum detrufi videntur ab Orige-
ne Filius & Spiritus sanctus, Priore, quem adducit Iustinianus, Filius dicitur *ειρηθηστω*
η πατρων ηυμωρις, αρεξ ολου. *παιονε υιουστω, ετισμα*. Respiciebat nempe ad illud Proverb. 8.
22. *ο δεος εη πος ηη αρηη οδδω αυτω*. *Deus creavit me initium viarum suarum*. Ita nimirum reddi-
derant hunc versum Interpretes LXX, qui Ebraice habet *יָצַק פִּלְגָמִים*. Vertit Aquila:
εαλιστω ηη. & sic fortasse legendum quoque apud *πυδ ε*. hanc enim lectionem tueretur Ba-
silius libr. 2 contra Eunomium, Gregorius Nyssenus libr. 1. contra eundem, & Hierony-
mus in Haic 26. 13. Quamquam & Chaldaeus, & Syrus, & Arabs, & maxima Patrum etiam